

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Радіоелектронних та біомедичних комп'ютеризованих
засобів і технологій (№ 502)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

(підпис)

Мигаль Г.В.
(ініціали та прізвище)

«31» серпня 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗKОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 16 Хімічна та біоінженерія

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 163 Біомедична інженерія

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Біомедична інформатика та радіоелектроніка

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків 2021 рік

Робоча програма Інтелектуальна власність
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 163 Біомедична інженерія
освітньою програмою Біомедична інформатика та радіоелектроніка

«31» серпня 2021 р., – 11 с.

Розробники: Куліш С.М. професор кафедри №502, к.т.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Волошин Ю.А., асистент каф.502
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри Радіоелектронних та біомедичних комп'ютеризованих засобів і технологій (№ 502)
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.т.н., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

О.В. Висоцька
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>16 Хімічна та біоінженерія</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>163 Біомедична інженерія</u> (код і найменування) Освітня програма <u>Біомедична інформатика та радіоелектроніка</u> (найменування) Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Цикл загальної підготовки обов’язкова
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2021/2022
Індивідуальне завдання (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 40/120		1-ий
		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 5		24 години
		Практичні, семінарські*
		16 годин
		Лабораторні*
	-	
	Самостійна робота	
	80 годин	
	Вид контролю	
	модульний контроль, залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

40/80

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: глибоке засвоєння знань щодо правового регулювання відносин, що мають місце під час виникнення, використання та охорони об'єктів права інтелектуальної власності.

Завдання: формування у студентів фахових знань щодо загальних положень права інтелектуальної власності, її інститутів, понять та видів об'єктів і суб'єктів права інтелектуальної власності, підстав виникнення, умов і порядку використання її результатів, порядку та способів захисту порушених прав.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетенцій:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі правових відносин в радіотехніці та телекомунікації та біомедіаінженерії, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій при розробці, виробництві, експлуатації та сертифікації радіоелектронних комп'ютеризованих засобів будь - якого призначення

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
2. Здатність планувати та управляти часом.
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною а також іноземною мовами як усно, так і письмово.
5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
6. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію.
7. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).
8. Здатність працювати як автономно, так і в команді.
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).
11. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетенції спеціальності (ФК):

3. Здатність аналізувати та синтезувати біотехнічні системи медичного призначення.
5. Здатність створювати, вдосконалювати методи та технології в галузі біоінженерії, призначені для використання при всебічному дослідженні і створенні об'єктів та систем медико-технічного призначення.
10. Здатність розробляти технічне завдання на створення біомедичних апаратів, систем і комплексів.
11. Здатність брати участь в науково-дослідній діяльності при вирішенні інженерних і наукових задач при розробці експериментальних моделей та прототипів штучних органів та систем.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Уміння досліджувати, розробляти, застосовувати засоби і технології, спрямовані на відновлення втрачених органів, частин органів та їх функцій з метою підвищення якості життя людей з фізичними вадами і обмеженнями.

ПРН 5. Уміння експлуатувати апарати для тимчасової та повної заміни функцій органів та їх частин.

ПРН 6. Уміння застосовувати та вдосконалювати існуючі технології створення і безпечного медичного застосування біоматеріалів, нанобіоматеріалів і нанопристроїв біомедичного призначення, штучних органів, активних біоімплантантів і біопротезів.

ПРН 14. Уміння брати участь у підготовці публікацій, складанні заявок на винаходи і відкриття.

ПРН 16. Уміння розробляти методичні та нормативні документи, технічну документацію, а також пропозиції та заходи щодо виконання розроблених проектів і програм інженерної складової медичної допомоги.

ПРН 19. Уміння вивчати та аналізувати інформацію, технічні дані, показники і результати роботи, узагальнювати і систематизувати їх, проводити необхідні розрахунки, використовуючи сучасну електронно-обчислювальну техніку.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Інтелектуальна власність тісно пов'язана з блоком правових дисциплін, таких як: патентне право, авторське право і суміжні права, захист права інтелектуальної власності та з дисциплінами економічного блоку, серед яких економіка інтелектуальної власності, оцінка інтелектуальної власності, маркетинг інтелектуальної власності а також з конструкторсько-технологічного блоку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Правові та охоронні відносини в сфері інтелектуальної власності.

Тема 1. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності

Вступ до дисципліни. Загальні положення і поняття інтелектуальної власності. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 2. Системи права інтелектуальної власності

Авторське право й суміжні права. Об'єкти і суб'єкти права промислової власності. Винаходи. Корисні моделі. Промислові зразки. Знаки для товарів і послуг. Фірмові найменування. Значення походження товарів. Топографія інтегральної мікросхеми. Комерційна таємниця. Наукові відкриття. Раціоналізаторські пропозиції. Суб'єкти права промислової власності. Інтелектуальна власність і мережа інтернет. Відповідальність за порушення прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 3. Правова охорона винаходів і корисних моделей

Загальні положення. Умови патентоздатності. Право на одержування патенту. Порядок одержування патенту. Права та обов'язки, що впливають з

патенту. Припинення дії патенту та визнання його недійсними. Захист прав власника патенту.

Змістовний модуль 2. Патентні дослідження, ліцензування передача технологій і міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності

Тема 4. Патентна інформація й документація. Патентні дослідження.

Загальні відомості про патентну інформацію й документацію. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності. Джерела патентної інформації. Загальні відомості патентні дослідження.

Тема 5. Ліцензування і передача технології

Загальні положення. Передача права власності на об'єкти інтелектуальної власності. Ліцензійні договори. Передача ноу-хау. Інші форми передачі й придбання технологій на комерційній основі.

Тема 6. Міжнародне співробітництво

Загальні положення. Міжнародні договори, конвенції та угоди у сфері інтелектуальної власності. Регіональні міжнародні організації з питань охорони інтелектуальної власності. Патентування винаходів і корисних моделей в іноземних державах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Правові та охоронні відносини в сфері інтелектуальної власності.					
Тема 1. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності	14	2	2		10
Тема 2. Системи права інтелектуальної власності	17	4	3		10
Тема 3. Правова охорона винаходів і корисних моделей	17	4	3		10
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовим модулем 1	50	12	8		30
Змістовий модуль 2. Патентні дослідження, ліцензування передача технологій і міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності					
Тема 4. Патентна інформація й документація. Патентні дослідження.	22	4	3		15
Тема 5. Ліцензування і передача технології	22	4	3		15
Тема 6. Міжнародне співробітництво	24	2	2		20
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовим модулем 2	70	12	8		50
Усього годин на дисципліну	120	24	16		80

5. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система права інтелектуальної власності	2
2	Положення про правову охорону винаходів	2
3	Основні принципи патентного права і хто має право на його одержання	2
4	Право на одержання патенту та порядок його одержання	2
5	Бібліографічна та технічна інформація патентного документа на винахід або корисну модель	2
6	Патентні дослідження мета їх проведення і основні види патентного пошуку	2
7	Положення про міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	4
	Разом	16

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма навчання
1	Поняття права інтелектуальної власності. Законодавча база України і міжнародні договори з питань інтелектуальної власності	20
2	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності, особливості їх використання в Україні Патентна інформація й документація. Патентні дослідження.	20
3	Процеси створення, набуття прав та використання об'єктів інтелектуальної власності. Ліцензування і передача технології	20
4	Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності. Договори з питань використання майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності	20
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

10. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, семінарських занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

11. Методи контролю

Такі методи контролю, як: усне опитування, тестування, оцінювання виконання творчих завдань та розв'язування ситуаційних задач, самооцінювання, взаємооцінювання тощо. Також поточне оцінювання виконаного завдання, модульний контроль. Іспит комплексний.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання і захист практичних робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання і захист практичних робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль залік проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з 3 питань (33, 33, 34 балів відповідно за кожне)

12.2. Якісні критерії оцінювання

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру.

Задовільно, D, E (60-74). Виставляється, якщо студент відпрацював всі практичні роботи, засвоїв основні поняттями навчального матеріалу, може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу і робити певні узагальнення, ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою, вміє виконувати навчальні завдання, передбачені програмою.

Добре, C (75-89). Виставляється, якщо студент відпрацював всі практичні роботи, вільно володіє навчальним матеріалом, вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, узагальнювати та систематизувати навчальну інформацію, самостійно виконує передбачені програмою навчальні знання, самостійно знаходить і виправляє допущені помилки, може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання.

Відмінно, A, B (90-100). Виставляється, якщо студент відпрацював всі лабораторні та практичні роботи, виконав індивідуальні завдання, його знання, вміння і навички повністю відповідають вимогам програми, володіє глибокими, міцними знаннями, самостійно

визначає проміжні цілі і вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи, вміє знаходити додаткову інформацію та самостійно використовує її для реалізації поставлених перед ним навчальних цілей, судження його логічні і достатньо обґрунтовані, засвоїв

взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності, вміє вільно використовувати сучасні програмні засоби для поповнення власних знань та розв'язування задач.

Критерії оцінювання знань та вмінь студента на комбінованому іспиті.

Задовільно, D, E (60-74). Студент має необхідний мінімум теоретичних знань та може обрати метод розв'язання задачі.

Добре, C (75-89). Студент твердо знає головні теми теоретичного матеріалу та правильно розв'язує задачу.

Відмінно, A, B (90-100). Студент дає вичерпну відповідь на обидва теоретичні питання екзаменаційного білету, безпомилково розв'язує задачу та обґрунтовує обраний метод розв'язання.

Шкала оцінювання:

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Рекомендована література

Базова

1. Основи охорони і комерціалізації інтелектуальної власності /Л.О. Філіпковська. - Навч. Посібник. – Харків: М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Е. Жуковського «ХАІ», 2018. - 56 с.
2. Основи інтелектуальної власності /Ю.О. Сисоєв, Ю.В. Широкий. - Навч. Посібник. – Харків: М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Е. Жуковського «ХАІ», 2013. - 76 с.

Допоміжна

1. Мікульонок І.О. Основи інтелектуальної власності. Навч. посібник/ Нац. техн. універс України, «Київск. політех. інститут» - К: Політехніка: Ліра-К, 2005 – 232с.
2. Інтелектуальна власність: навч. посібник / за ред. П.М. Цибульова. -К.: УкрІНЕУІ, 2006.-419с.
3. Кузнецов Ю.М. Інтелектуальна власність: навч. посібник / Ю.М. Кузнецов, Г.В. Косенюк, М.Г. Данильченко /за ред. Ю.М. Кузнецова.- Тернопіль: Економічна думка. 2006.-419с.
4. Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право: підручник / Ю.М. Кузнецов. -К.: Кондор, 2009.-446 с.

5. ДСТУ 3575-97 Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення.
6. ДСТУ 3574-97 Патентні формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення.
7. Сайт кафедри 502, розділ електронної бібліотеки:
http://k502.khai.edu/?page_id=334